

CLOTHILDE EN LOUISE

Dokter Van Montfort stond bij 't ellendig leger, waar de arme Clothilde stierf.

Daar, op een ruwe plank, lag onder een doek het wichtje dat reeds dood was, eer het op de wereld kwam.

Slechts kort zou het aan 't moederlichaam onttrokken zijn... want het wachtte slechts op de moeder om in 't graf te dalen.

Clothilde zou hier eenzaam sterven.

Zij lag nu kalmer, zonder pijn...

De dokter bemoedigde haar.

— O, ik wil gaarne sterven, zei ze herhaaldelijk. Maar had ik de vergiffenis mijner ouders toch!

— Uw ouders zullen u vergeven... alles zal ik hun verhalen!

— Ja, dokter, doe het!

De deur werd geopend. Een meisje trad binnen.

De zieke herkende ze onmiddellijk.

— Louise, sprak ze verheugd.

— O, waarom heeft men mij zo laat verwittigd! kloeg het meisje.

— Ik ben verlost, Louise! hernam Clothilde.

— En waar is het kindje... waar, waar? vroeg de andere driftig.

Haar ogen vielen op den doek.

— Is het dood! kreet ze ontsteld.

— Ja.

— Och, arme! Hoe ongelukkig!

— Neen, ik ben blij...

— Maar Clothilde!

— 't Arm wichtje zal met mij in de hemel zijn...

Met u! herhaalde Louise.

— Ja, Louise, mijn ellende is geleden!

— Dokter, Clothilde zal niet sterven, niet waar?

— Zij zal dit ellendig leven verlaten om een ander, een zalig leven te genieten, sprak de dokter. En ernstig ging hij voort: Louise, ik vrees...

— Dat ik bij de binders behoor dokter! bedoelt ge. Ik leef er onder, dokter... wat kan ik er aan doen!

O, wist gij, hoe dit bestaan mij tegen de borst stuit, hoe ik het verafschuw. Maar mijn vader...

Plotseling hield ze op en keek angstig naar de geneesheer.

Ze was bezig haar vader te verklappen. O, ja dokter Van Montfort werd op de heide geëerbiedigd... maar toch hij was geen ingewijde der bende, hij kon de binders verraden.

— Ge moet mij niet vrezen, hernam Van Montfort, die de gedachten van Louise raadde.

— Ja, Louise, ga heen... neem een voorbeeld aan mij. O! mijn leven is ellendig geweest! Ha! kon ik nog eens beginnen! Kon ik dit alles ongedaan maken!... Maar, 't is te laat, 't is te laat!

En de zieke brak opnieuw in tranen uit. Louise weende mee.

— Maar de dokter zal naar mijn ouders gaan en hun alles vertellen... vader en moeder zullen medelijden met mij hebben en mij alles vergeven... O, had ik hun vergiffenis, hoeveel rustiger zou ik sterven!

— Ge zult die vergiffenis krijgen, sprak de dokter. Ik beloof u naar Antwerpen te gaan... Louise hoort mij... ik beloof het u, hier aan uw sterfbed. Maar, Clothilde, houd u nu wat rustig...

— O, laat mij spreken... laat mij de ogenblikken gebruiken, die mij overblijven. Dokter, gij zijt een edel mens... En gij Louise... gij alleen voelde met mij mee! Ge waart steeds een trouwe vriendin.

— Zoals gij voor mij!

— O, Louise, ga heen van de heide... ga naar brave mensen. Ge kunt bij hen dienen! Spiegel u aan mij!

Van Montfort zag naar de zieke.

— Een laatste opflikkering, dacht hij. O, zij was ten doode gedoemd... deze bevalling zal alleen haar einde wat bespoedigen. Zij lijdt aan het hart... en dat hart moet bezwijken... heden nacht nog... binnen een uur wellicht! Arm, arm, meisje!

Enige tijd lag Clothilde stil... sturende met grote ogen als in de verte.

Zweetdruppelen parelden op het blanke voorhoofd. De boezem begon te hijgen.

— De doodstrijd, fluisterde Van Montfort tot Louise. Zouden wij hem niet roepen?

— Wie, dokter?

— Cartouche...

— Neen, o neen! antwoordde het meisje heftig. Hij is het, die dit meisje bedroog, in het ongeluk stortte, hij mag dit sterfbed niet ontheiligen. Ik ook moet heen gaan.

— Neen, Louise, blijf hier...

Lange tijd lag de zieke sprakeloos. Nu en dan fluisterde ze iets... Dan boog Van Montfort zich over haar heen, maar kon niets anders verstaan dan: «Ouders... vergiffenis!».

— Het einde nadert snel, zei de geneesheer tot Louise, die in een hoek der hut stond te schreien.

Van Montfort's gedachten vlogen even weg, ver weg, naar Antwerpen, naar een herenhuis, waar zeker in een weelderige kamer een vergrijsd echpaar zat...

— Dokter, dokter! kreet Clothilde...

Haastig boog Van Montfort zich over de zieke.

— Dokter! gilte ze, hijgend naar adem, wild slaande met de armen... Dokter... help, help!

Teder richtte hij 't ondermijnde lichaam op...

Louise zag angstig toe... zag hoe de zieke naar adem snakte... en niet ademen

kon... hoe haar ogen wild in de kassen rolden... hoe er schuim kwam op de bleke lippen...

Een schok, die 't lichaam ophief en weer neerdrukte... een kreet, die bleef steken, morrelen in de keel... Dan zonk het schone, door gouden lokken omlijste hoofd, terzijde...

— Zij is bevrijd! zei Van Montfort diep bewogen. Laat ons bidden, Louise!

— Is ze dood... is ze waarlijk dood, dokter?

— Ja, de strijd is gestreden! Ha! nimmer was ik zo ontroerd als thans. Arm, arm, kind, wat hebt ge geleden... voor u is het sterven een verlossing.

De geneesheer zonk op de knieën... het meisje ook, al durfde ze schier niet.

Een wijle bad de dokter... en trad dan naar de bank, nam het doek weg...

— Zie, Louise, hier is haar kindje, zei hij met tranen in de ogen.

En de dokter nam het lijkje op en legde het in de armen der dode moeder.

— Nu zijn ze weer verenigd, sprak hij stil...

— Ik wil mijn plicht doen, zei het meisje.

Ze haalde water en maakte de laatste opschik der gestorvene.

— Zie eens hoe schoon ze nu ligt, sprak ze dan.

— Ja, alle sporen van de strijd zijn verdwenen...

Vrede ligt op dat gelaat... Arm, arm kind!

Louise, nu moet ik gaan... Waak gij bij deze dode... en bid! En denk dan aan hetgeen ge haar beloofde... Ja, spiegel u aan haar voorbeeld, zoals ze zelf zei.

— O, dokter, wilt ge mij helpen?

— Ja, kind... Ge weet, waar ik woon.

Nog een laatste, lange blik sloeg de brave man op haar, wier sterven hij zo verlicht had...

Dan drukte hij Louise de hand en verliet langzaam, nog eens omkijkende, de hut...

De wind was gaan liggen. Nog was het nacht, maar deze worstelde reeds met de nieuwe dag...

Van Montfort verwijderde zich.

Een schildwacht, die dokter Van Montfort had zien vertrekken, trad de hut van beide bandietenleiders binnen.

Cartouche sliep niet... en vroeg:

— Wat nieuws?

— De dokter is weg.

— 't Is wel; ga weer buiten!

Bakelandt had het gehoord.

— Vooruit! zei hij tot Cartouche.

— Maar waarlijk, Lodewijk, het is niet nodig. Wij kunnen hem vertrouwen, zei de kapitein der Pijpelheide dringend.

— 't Is wel! We gaan niet meer redekavelen. Ik vertrek onmiddellijk.

— Neen, neen... wees nu redelijk!

— Ge kent mijn voorwaarde!

— Gij eist het? En toch, het is dwaas. Bakelandt, want de dokter zal niemand verraden. En wij hebben hem zo dikwijls nodig.

Bakelandt zei niets, maar verliet driftig het bed.

HEC LETMANS

79

BAKELANDT

DE ZWARTE
HAND

STANDARD UITGEVERIJ

— Wat gaat ge doen? vroeg Cartouche.

— Ik kom onmiddellijk terug, was alles wat zijn makker antwoordde.

Weldra keerde de Westvlaamse roverkaptain terug. Hij was gekleed evenals bij zijn komst, als een koopman met breedgerande hoed. Onder zijn arm hield hij een pak.

— Wat gaat ge doen? riep Cartouche, verschrikt oprijzend uit de zachte kussens.

— Naar mijn veilig bos terugkeren, waar geen oningewijde mijn geheimen kent. Vaarwel... als ik uw aanhouding verneem zal ik geen medelijden met u hebben, want gij alleen zult er de schuld van dragen.

— Blijf, blijf! riep Cartouche.

— Ge kent mijn voorwaarde!

— Welnu, 't zij zo!

— Vlug dan!

— O, de dokter gaat niet rap...

— Ah, ge wilt hem laten ontsnappen!... Bedrieg mij niet, ik ben geen uil!

— O, wat zijt ge kittelorig. Ik wil u niet bedriegen. Ge zult uw zin krijgen!

— Talm dan niet!

Cartouche verliet nu ook zijn bed en kleepte zich. Hij beefde zenuwachtig.

— Zijt ge bevreesd? vroeg Bakelandt.

— Bevreesd! Waarom zou ik bevreesd zijn?

— Spoed u dan!

Eindelijk was Cartouche gereed.

Met een blik vol haat zag hij zijn bondgenoot aan! Ha, Bakelandt was hier eigenlijk meester... Bakelandt beval... en zijn bevel moest door de kapitein der Pijpelheide opgevolgd worden.

— Ik kan u nog niet missen... maar die tijd zal komen, dacht Cartouche.

— Zijt ge gereed? vroeg de ander.

— Ja.

— Kom dan... anders verrast de dag ons!

— Ik vrees het daglicht niet; dat ondervond gisteren de kerel, die mij de oorlog verklaard had... Andries Vroonen, zei Cartouche op ruwe toon.

— De duisternis past ons toch beter, merkte Bakelandt kalm op.

— Ik ben onbepert meester op de Pijpelheide.

— En de veldwachter van Heist? sprak zijn gezelschap met een stem waarin spot lag.

— Ha... Deswert! Die ook is ten dode gedoemd! Wat geduld... verrassen zal ik hem, al kruipt hij als een konijn in de grond.

Beide schelmen verlieten de hut.

— Moet ik hier blijven? vroeg de schildwacht.

— Neen, ge kunt gaan slapen...

— Goed, kapitein.

— Is de dokter langs de gewone weg vertrokken?

— Ja, kapitein, de dokter volgde het pad langs het mastenbos.

— En hoe is het daar? Hebt ge iets vernomen?

Cartouche wees naar de hut, waar Clothilde de doodslaap sliep.

— De hoofdvrouw is dood, kapitein, antwoordde de binder op zachte toon.

Een ogenblik stond Cartouche als verdwaasd.

- Dood ! herhaalde hij.
- De dokter zei het, kapitein.
- Is er ginder niemand ?
- Ja, kapitein. Louise is bij de dode.
- Louise Morré ?
- Ja, kapitein.
- Is zij er reeds lang ?
- Al geruimen tijd !

Zodat ze bij 't sterven was ?

- Ja, kapitein.

Cartouche staarde naar de hut... nog een zwarte vlek op 't grauw van de scheidende nacht.

Doemden herinneringen voor hem op ?

Bakelandt werd ongeduldig.

- Bah ! zei hij. Er zijn vrouwen genoeg ! Dood is dood !

Cartouche voelde de lust opkomen de Vlaamse rover in 't gelaat te slaan.

Maar hij bedwong zich... Hij had immers die kerel zo nodig.

En daarom antwoordde hij :

— Och... ge hebt gelijk, maar een mens wordt toch getroffen door zo'n voorval.

— Ja, ja, ga nu mee ! Of wilt ge de dokter laten ontsnappen ? vroeg Bakelandt driftig.

En Cartouche scheen zich geweld aan te doen de plaats te verlaten.

— Weet ge nog, hoe ik mijn eigen vrouw behandelde ? vroeg Bakelandt opeens.

- Ja... ik herinner het mij.

— 't Was op die avond toen ge mij voor het eerst kwaamt bezoeken, niet waar ?

Ehwel, zo gevoelig ben ik. Zaken gaan voor, zaken voor alles ! En daarom moet ook die dokter weg, hoe nuttig hij hier is.

- Ja, hij moet weg !

— 'k Begrijp niet, waarom ik u daartoe zo aanzetten, moet hernam Bakelandt.

- Gij kent hem niet, zoals ik !

— Neen, 't is waar ! Maar had die kerel mij zo moeten aanspreken, als hij u deed... Ha, die kerel spelde u de les.

- Maar ik antwoordde hem toch goed.

— Ja, met woorden ! Ik zou hem anders geantwoord hebben ! Hij slingerde u allerlei verwijten naar het hoofd ! Ik zou mij dat alles niet laten zeggen.

- 't Is waar, ik was laf, omdat ik die dokter ontzag.

Wij waren gewoon hem te ontzien.

— Als gij een machtig hoofdman worden wilt, moet ge veel gewoonten hier veranderen.

— Ge hebt gelijk en 't zal gebeuren ook ! Ja, ik zal veel gewoonten veranderen... ik zal worden als gij ! En die dokter, ja, hij heeft te veel gezegd ! Weg met hem.

— Maar, hij is ons nog altijd vooruit. We moeten hem inhalen. Misschien ook verliezen we zijn spoor; men kan zijn hulp inroepen.

— Kom mee, door 't bos... dan vermijden we een omweg en we zijn hem vooruit!

— Vlug dan! Hoe eer 't afgelopen is, hoe beter!

Nu de wrede moordenaar der Pijpelheide tot een besluit gekomen was, herinnerde hij zich plotseling het krachtdadig optreden van de dokter die zijn bevel tot zwijgen niet had willen opvolgen.

Het lot van Van Montfort was beslist.

De booswichten verdwenen in het dennenbos. Haastig stoven ze voort om hun hels plan uit te voeren.

DE LAATSTE DAG

Dokter Van Montfort liep, in gedachten verzonken voort. Hij had een zware dag en een zware nacht achter de rug.

Ja, hij was gewoon aan allerlei harde tonelen... maar nu was hij zeer diep geschokt geworden.

De dood van Vroonen... de ziekte van de weduwe... het sterfbed in de rovershut!

— Ellendige wereld, mompelde Van Montfort. Ho, wij krijgen hier wel ons deel van het kwaad. En de schuldige leeft hier ongestoord op de heide. Ik kan hem verraden, hem overleveren... Als hij verdwijnt, zal ook de bende uiteen zijn... Maar mag ik het doen? In vertrouwen werd ik geroepen! Is het een beroepsgeheim? Doch, hoeveel ellende kan ik voorkomen, als ik 't gerecht waar-schuw. Cartouche broeit helse plannen uit. Waarom is die vreemdeling daar? Dat zal die West-Vlaamse roverkapitein zijn! Wat komt hij hier doen? Roven en moorden natuurlijk! Ja, ik moet spreken... ik moet!

Van Montfort stapte zo snel mogelijk door. Hij verlangde om thuis te zijn, dacht ook aan de onrust zijner vrouw.

— Neen, vervolgde hij, na een ogenblik, ik mag niet spreken... Ik ben verbonden door het beroepsgeheim... Mijn plicht gaat boven alles... Van alles wat ik thans gehoord en gezien heb mag ik niets laten ontsnappen... Alles wat men een dokter toevertrouwt moet begraven worden in het diepste van het hart... Maar later, later, zal ik zelf een onderzoek doen... Morgen reeds wil ik de zaak aanvatten om onze bevolking van deze bloeddorstige tijgers te verlossen... Morgen!...

Zo vervolgde hij zijn weg.

Hij lette niet op hetgeen rond hem gebeurde. Hij hoorde niet hoe achter de struiken stil getreden werd en nu en dan een dor takje onder een voet kraakte... Hij was te veel met zijn sombere gedachten bekommerd om op deze kleinigheden acht te geven... De nacht had voor deze rechtvaardige geen verschrikkingen. Hij was niet bang van de nacht, niet bang voor de eenzaamheid... Zijn geweten was gerust en hij was reeds zo menige nacht in zijn welgevuld leven op de baan geweest, dat hij er niets meer om gaf.

Zelfs nu, in dit jongste ogenblik van zijn leven was zijn hart niet bezwaard... had hij niet het minste voor gevoel, dat iets vreselijks hem bedreigde... Alles was in hem zonder schokken... Zijn leven was te veel met goedheid vervuld om aan kwade zaken te denken, die voor hem een ernstig karakter konden aannemen.

THE GREAT BRITAIN
PUBLISHED BY THE
HAKELANDT

JAN VAN CONTICH
JOHAN VERDIJCK

DE BENDE VAN
BAKELANDT

Deel I

ANTWERPEN
UITGEVERSFIRMA L. OPDEBEEK

1955